

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts

เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา
และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม

DO's

DONT's

โดย

โรงเรียนอุดมวิทยายน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่๑

บทนำ

๑.หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นกฎหมายหลักที่สำคัญ ในการจัดทำ ประมวลจริยธรรม ของรัฐที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตน อย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพ คุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือ สำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควร กระทำ ไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว โดยมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑.ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓.กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔.คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

๕.มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖.ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

๗.ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการ การเมือง ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือน กลาโหม ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและพนักงานรัฐสภากิจ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และ ผู้ปฏิบัติงานในองค์การมหาชน หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่

จึงอาจกล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานทาง จริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวน ๒,๗๔๒,๑๕๘ คน และมาตรา ๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทาง จริยธรรม คณะ หนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.ม.จ. และมาตรา ๑๓ (๑) กำหนดให้ ก.ม.จ. มีหน้าที่และอำนาจในการ เสนอแนะ และให้ คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริม จริยธรรม ภาครัฐต่อ คณะรัฐมนตรีและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ข. ด้านการ

บริหาร ราชการแผ่นดิน (๔) บัญญัติให้มีการปรับปรุงและพัฒนา การบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อ จูงใจให้ผู้มีความรู้ ความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงาน แต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและ กระทำ ในสิ่งที่ ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้น นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การปฏิบัติ ราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ มาตรการ คุ่มครอง ป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา ประมวล จริยธรรม เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่องค์กรกลาง บริหารงานบุคคล ของหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามมาตรา ๖ แห่ง พระราชบัญญัติมาตรฐานทาง จริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทาง จริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การ จัดทำ ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม ของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ใน การประพฤติปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการ ต้องยึดถือ ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และการ ปกครอง ระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยถือประโยชน์ของประเทศชาติเป็น สำคัญ ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

๒.ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและ ตาม ทำนอง คลอง ธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี

๓.กล้าตัดสินใจ และยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้า

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิต สาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการ อันมีลักษณะเป็นการขัดกัน ระหว่าง ประโยชน์ ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบ กิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ผลประโยชน์อัน เกิด จาก การปฏิบัติหน้าที่ของตน

๕.มุ่งผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และ สถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนางานเองอย่าง

ต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมัน ในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ ประชาชนด้วยความ เต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้อง

๖.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติโดยการ ใช้ความรู้สึก หรือ ความสัมพันธ์ ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุสุขภาพร่างกาย สถานะทาง เศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมือง โดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็น การให้ทุนให้โทษ แก่ันักการเมืองและพรรคการเมือง

๗.ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ ของทางราชการ พึง ปฏิบัติตนให้ เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชน ด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้าง หรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิต อย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอน ทางศาสนามาใช้และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพ กฎหมายและมีวินัย

การจัดทำแนวปฏิบัติDos & Don'ts ของบุคลากรโรงเรียนบ้านเพียชำพุกวิทยา นี้ยังเป็นไปตามแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมและรูปแบบการขับเคลื่อน งานด้านการส่งเสริมจริยธรรม สำหรับ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่สามารถดำเนินการได้ทันทีและสร้างผลกระทบสูง (Quick Win) เป็นการสร้าง มาตรฐาน ทางจริยธรรม ภายในหน่วยงานของรัฐ โดยที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือ Dos & Don'ts เพื่อลด ความสับสน เกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางง่าย ๆ ในการประพฤติตนทางจริยธรรม

๒ วัตถุประสงค์

๒.๑เพื่อสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม และเน้นการสร้างการรับรู้และเข้าใจมาตรฐาน ทาง จริยธรรม ประมวล จริยธรรม แก่บุคลากรในโรงเรียนบ้านเพียชำพุกวิทยา

๒.๒เพื่อใช้จริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจและการประพฤติปฏิบัติตน แทนการ ใช้ดุลยพินิจใน กรณีที่ไม่มีกฎหมายข้อบังคับอื่นใดสำหรับประกอบการพิจารณา เพื่อลดพฤติกรรม สีเทาที่เกิดขึ้น

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างให้มาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม เป็นเครื่องมือ ในการแก้ไข ปัญหา และข้อ ขัดแย้งที่เกิดจากการให้คุณค่าทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ไม่มีข้อกังขา

ส่วนที่ ๒

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากร ตามมาตรฐาน จริยธรรม

โรงเรียนอุดมวิทยายน

แนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน จริยธรรม โรงเรียนอุดมวิทยายน

โรงเรียนอุดมวิทยายนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในลักษณะ Do's & Don't ที่เข้าใจง่ายและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติอยู่ เพื่อเป็น แนวทางในการนำไปใช้และมีคำอธิบายให้ชัดเจน และยกตัวอย่างการกระทำที่ควรทำหรือไม่ควรทำในการปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นในค่านิยมหลักของ มาตรฐานจริยธรรม ทั้ง ๗ ข้อ ดังนี้

หลักการ/ค่านิยม	ข้อควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ(Don'ts)
๑. ยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัด กระทำในสิ่งที่ถูกต้องและ	☞ ตระหนัก และยึดมั่นในคุณ ความดี และ ประพฤติปฏิบัติตนให้ สอดคล้องกับคำสอน หรือหลักปฏิบัติของศาสนา และให้เหมาะสม ในฐานะที่เป็น ข้าราชการ ☞ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความ ถูกต้องตาม หลักกฎหมายหลัก วิชาการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ☞ ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดง ความคิดเห็น หรือทักท้วงเมื่อพบว่ามี การกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	- ประพฤติ ปฏิบัติ ตนตามความ พึงพอใจ ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงหลัก และคำสอนของ ศาสนา หรือความ เหมาะสมในการเป็น ข้าราชการที่ดี - ปฏิบัติ หน้าที่ โดยไม่ คำนึงถึง หลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนว ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง - ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็น ว่ามีการกระทำในสิ่งที่ไม่ ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม
๒. มีจิตสำนึกที่ดีและ รับผิดชอบต่อ หน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วย ความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถ ตรวจสอบได้เป็นธรรม	☞ ตระหนัก ในบทบาทหน้าที่ที่ รับผิดชอบ ทั้งในหน้าที่ราชการและ การเป็นข้าราชการที่ดี ☞ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลัง ความสามารถและ กล้ารับผิดชอบ ในความผิดพลาดที่ เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง พร้อมรับการ ตรวจสอบจากบุคคล หรือหน่วยงาน ที่มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบ	- ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติ หน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้นต่องานต่อองค์กรต่อ รั ฐ บ าล ต่ อประชาชน ห รื อ ต่ อ ประเทศชาติ - ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อ พบเห็นว่าการกระทำที่ขาด ความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติ หน้าที่ ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส - ประพฤติปฏิบัติตนตามความ พึง พอใจส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึง หลัก คำ

๓.กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง - ตระหนักในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบทั้งในหน้าที่ราชการที่ดีและข้าราชการที่ดี - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รอบคอบรวดเร็วเต็มกำลัง ความสามารถและกล้ารับผิดชอบในเกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับ การตรวจสอบจากบุคคลหรือ หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบ - เสียสละและอุทิศตนในการ ทำงาน ๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนร่วม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ	๑ เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน ๒ ตระหนัก และยึดมั่นในคุณความดีและประพฤติปฏิบัติตน ให้สอดคล้องกับคำสอนหรือ หลักปฏิบัติของศาสนาและให้ เหมาะสมในฐานะที่เป็น ข้าราชการ ๓ ปฏิบัติหน้าที่โดย ยึดหลัก ความถูกต้องตามหลัก กฎหมาย หลักวิชาการ และแนว ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ๔ ปฏิบัติหน้าที่ โดยกล้าแสดงความคิดเห็นหรือ ทักท้วงเมื่อ พบว่ามีการกระทำในสิ่ง ที่ไม่ ถูกต้องหน้าที่โดยไม่คำนึงถึง ความ เสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นต่องาน ต่อองค์กรต่อ รัฐบาล ต่อ ประชาชน หรือต่อ ประเทศชาติ ตระหนัก ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ทั้งในหน้าที่ราชการและ การเป็นข้าราชการที่ดี ๕ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบรวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถและ กล้ารับผิดชอบ ในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบ ๖ ปล่อยปลະລະເລຍหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่าการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง - ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการ ปฏิบัติหน้าที่เมื่อคดีต่องาน ปฏิบัติต่อผู้ร่วม	สอนของศาสนา หรือ ความเหมาะสมในการเป็น ข้าราชการที่ดี - ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึง หลักกฎหมายหลักวิชาการและ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง - ปล่อยปลະລະເລຍหรือ เพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่าการ กระทำที่ขาดความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ด้วยความล่าช้า ไม่ โปร่งใส - ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่องานต่อองค์กรต่อ รัฐบาล ต่อประชาชน หรือ ต่อ ประเทศชาติ - ปล่อยปลະລະເລຍหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่าการกระทำที่ขาด ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส - ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน - กระทำการอันเป็นการ ก่อให้เกิดความเคลือบแคลง สงสัยว่าเป็น การ
--	--	--

๗.ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	หักห้าม เมื่อพบว่า มีการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 👉 ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามประมวล จริยธรรม - ไม่กระทำการใดๆอันอาจนำ ความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจ ให้เกิดแก่ส่วนราชการ	ว่ามีการเลือก ปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม - ใช้ชื่อว่าของกฎหมาย/ระเบียบกระทำการอันเป็นการ ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย ว่าเป็นการไม่ซื่อสัตย์สุจริต - ตักเตือนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหากพบเห็นว่า มีพฤติกรรมเป็นการทำลาย ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของ ราชการ - ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองอยู่ ในฐานะข้าราชการต้องดำรง ตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีรักษา ชื่อเสียงภาพลักษณ์ของ ข้าราชการและส่วนราชการ ของตน
---	---	--